

7
LATINITATIS
LATINI
VITERBIENSIS

REI NOVAE PROPOSITA
CONSIDERATIO.

BIBLIOTECA NAZ
ROMA
VITTORIO EMANUELE

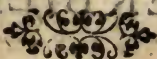
De Praesidentium Auctoritate.

ROMAE,

Apud Franciscum Zannettum.

Anno, M. D. XC.

LATINVS LATINVS
I VITERBIENSIS I
STVDIOSIS S.D.

Ad nouam rem diligenter confi-
derandam vos atq. diiudican-
dam voco : ad nouam, inquã,
nondum forte, ne a me qui-
dem paene octogenario sene satis intellectu,
vel explicatam inuito. Confido autem,
cum operam meam in ea re positam non
inanem visum iri, tum industriam non
ingratam plerisque fore. Vestrum erit ma-
ture omnia expendere, Deoq. mecum gra-
tias agere, qui fidelibus suis ad veritatis
inuestigandas rationes aperire viam, in-
genium acuere, ac superno infuso lumine
numquam desinit illustrare. Valete.

Decubili, v. Id. Aprilis. M. D. XC.

Anno M. D. XC.

REI

REI NOVAE PROPOSITA

NOVA CONSIDERATIO: V. melli

sup; mul; e; qui esse omnino

-S; q; b; s; r; o; i; s; i; n; q; u; i; o; n; a; r; i; a;

UM il physica ratione de-
Cmprehensum Africanus a-
pud Cicronem in Som-
nio affirmavit, annum ma-
gnum; quem vertentem appellavit,
annorum quindecim millium curri-
culo perfici; quae nam vero physica
illa esset ratio, cuius certo fundamen-
to iactationis ego quoque ad difficilli-
mam quaestionem expediendam per-
uenire possem, diu in longa ac permo-
lesta noctis vigilia meditatus, nihil ex
ijs qui eum Cicronis locum expli-
candum adhuc susceperunt, reperif-
sem, conuerti me ad eos Christianae
professionis scriptores, qui de tem-
porum ratione, multa firmioraque,
certa quadam progressionem prodide-

runt; eamq. progressionem physicam
 illam veterum sapientum rationem
 omnino esse interpretatus sum; qua
 Africano superstite maiores deprehē-
 derint integram caeli totius conuer-
 sionem annorum quindecim millium
 spatio, non maiore, minoreve, consta-
 re. Ex Bedae igitur de temporum ra-
 tione commentarijs, Lunae cyclum
 annis decem & nouem, Solis vero an-
 norū viginti octo periodo absolui cō-
 peri; ex his vero in se multiplicatis Cy-
 clum maiorem produci annorū quin-
 gentorum triginta duorum; quem
 Paschalem Dionysius abbas appel-
 lauit, quod eo temporis interuallo se-
 ptem inerrantia sidera, plena conuer-
 sione peracta, in eundem, vnde pau-
 latim progressa fuerant, reuertuntur
 locum. Quoniam vero ea progres-
 sione vsus, tamquam plane physica
 ratione, eo adductus eram, vt non

5
temere sperarem me ad caeli totius
integram conuersionem, quae quinde-
cim millium annorum peracto spatio
conficitur, peruenire tandem posse;
dixi intra me: Quid, si ego maiore Cy-
clo quingentorum triginta duorū an-
norum vicies octies multiplicato, ex-
periar quantum proficiam? Intellige-
bam enim, mihi sine vllō veritatis pe-
riculo in noctis silentio quidquid vel-
lem mecum meditari, atque in digitos
vtrumq. mittere licere. Semel igitur,
iterumque, ac tertio expertus, intelle-
xi me non longe a proposito scopo
aberrasse. nam supradictorum cyclo-
rum numerum non plures quam cen-
tum quattuor annos redundantes in-
ueni, quos peritorum astronomorum
erit definire, embolismis ne, an alia ra-
tione decoquere oporteat. Ego enim
eius disciplinae omnino rudis, nihil
audeo affirmare. Haec autem non fa-

6
cile adducor vt credam, neminē ante
me cognouisse: sed in infinita paenē
sententiarum varietate, desperasse se
post tot virorum singulari auctoritate
praestantiū definitas sententias quid-
quam litteris consignare posse, quod
vel paucissimis satisfaceret. Si qua
enim vniquam in difficili quaestione
sententijs variatum est, in hac praeci-
pue factum esse necessario cogimur
confiteri: quot enim capita, tot varias
sententias numeramus. Sed veniendū
nunc tandem est ad id, cuius gratia,
quae supra scripsi, summo quidem stu-
dio inuestigata, sed non sine errore
collecta sunt: id est autem quantum
sit vniuersum tempus ab orbe a Deo
condito ad natum Redemptorem no-
strum, Dei & hominis filium Chri-
stum Iesum. Quod autem de Cyclo-
rum maiorum Dionysij progressionē
certa comperimus, confirmari maxi-

7
me potest, praeter ea quae attulimus,
auctoritate veteris scriptoris, qui de
mirabilibus sacrae Scripturae multa
tribus libris complexus est, extantq;
inter sancti Augustini opera tomo ter-
tio in appendicē a Louanienſibus me-
rito reiecta. Is palam indicauit, se Bri-
tannū, vel Hibernum natione fuisse:
quae scripsit autem, operae pretium
est hic totidem verbis referre ex secun-
do libro, capite quarto. Sunt autem
haec: Quinto namque cyclo a mun-
di principio anno centesimo quarto-
decimo, generale totius mundi dilu-
uium sub Noë venit, qui post diluuiū
quadringentesimo decimo octauo an-
no decessit. & inde alius incipiēs, id est
sextus, in octauo aetatis Abrahae an-
no finitur. & nono eius anno septimus
incipiēs, trigesimo quinto anno egres-
sionis filiorum Israel de Aegypto, id
est, quinquennio ante mortem Moyſi

concluditur. post quem octauus, in quo est illud signum in Sole & Luna factū, trigesimo sexto anno egressionis Israēl de Aegypto incipiens, in trigesimalimum primum annum Asae regis Iuda incidit. cuius trigesimo secundo anno nonus exordium capiēs, in quo & aliud signum in Sole, Ezechiae regis tempore, de quo paulo post dicemus, factum legitur; centesimo octauo anno post templi restorationem, quae sub Dario facta est, sui cursus spatium consummauit; donec decimus inde oriens nonagesimo secundo anno post passionem Saluatoris, Auiola & Panfa Coss. peractis cursibus consummatur. post quem vn decimus a Consulatu Paterni & Torquati ad nostra vsque tempora decurrens, extremo anno Hiberniensium moriente Manichaeo inter ceteros sapientes, peragitur. Constat igitur ex

hoc vetere scriptore, qui post sancti Augustini obitum annis ducentis triginta hos commentarios edidit, atq. antè Venerabilem Bedam annis centum & amplius, motus caelestis initium cum Cyclorum maiorum Dionysij (qui ante ipsum paene centum annis floruit) initio coepisse currere. Confirmatur haec eadem veritas Georgij Cedreni scriptoris Graeci testimonio, in historiarum compendio, qui anno trecentesimo secundo Sethi, peractam fuisse primam periodum quingentorum trigintaduorum annorum ab initio creati caelestis motus tradidit. Duorum horum testiũ confirmata sententia, annorum Christi initium cum initio Paschalis Cycli a Dionysio, Beda, & alijs, sine vlla, quod legerim, sententiarum discrepantia constitutum iam ante aliquot saecula, nouerunt omnes qui de ea re aliquid

quid vel leuissime inuestigarunt. Hoc igitur iacto fundamento, quis mihi audeat negare, die quarto creatum firmamentum cum Sole, Luna, ac stellis, quae tempora, dies, & annos distinguerent, motum caeli quoque eodem momento creatum fuisse? Certe videre nequeo, cur non necessario consequens sit, cyclos suos Lunam Solemque statim inchoasse cum motu: quod, quia verissimum esse cogimur confiteri, eadem qua supra, progressionem vsus sum, idest certissima ratione physica, ad vsque natum Christum eisdem Cyclis tam minoribus quam maioribus vniuersum ab orbe condito tempus concludi oportere, quantumcumque illud tempus metiri quis, idest prorogare, aut coartare velit. Si igitur cum caeli motu cycli coeperunt currere: quid nam venire in mentem potuit Mariano Scoto, cur

initium quarti Cycli decemnoualis
 Lunae anno quarto vitae Adami assi-
 gnandum putarit? quod mihi absur-
 dissimum visum est; & cum ratione
 physica ita pugnat, vt nemo tam stu-
 pidus sit, quin videat id fieri nullo mo-
 do posse. Quid enim? cessauit ne caeli
 necessarius motus, an aliquo secretio-
 re mysterio anni trium cyclorū quin-
 quaginta septem in hoc temporis spa-
 tio praetermittendi, aut silentio con-
 demnandi sunt? Eundem autem Sco-
 tum cum Dionysio, Beda, & alijs in
 eadem sententia fuisse saepe legimus,
 initium annorum Christi initio Cycli
 Paschalis tribui. Quare verisimilius
 mihi videtur, in libro acephalo, in quo
 septem prima capita desiderantur, pa-
 ginam vnā aut alteram deesse, in
 qua & trium cyclorum, & quattuor
 indictionum cursus suo ordine expli-
 catus notabatur. Hoc vnum vero eru-

ditis

ditis considerandum relinquo. Ego enim (ingenuè fateor) cum diutius in ea difficultate soluenda frustra laborassem, nihil reperi quod satisfacere cuiquã posse mihi videretur. Inter eos autem qui ab orbe cõdito ad Christũ natum annorum summam diligenter notasse referuntur. (eorum autem longam seriem Xystus Senensis in sacra Bibliotheca lib. 5. annot. 68. collegit) neminem inueni, qui minus a cyclo- rum integritate discedere, & ad temporis totius veritatem propius accedere mihi videatur, quam beatus Augustinus. Is enim (vt referunt multi) vniuersum tempus ab orbe condito ad Christum natum quinque millibus trecentis quinquagintatribus annis comprehensum fuisse statuit: quod spatiũ si quis in Cyclos maiores Dionysij partiatur, inueniet, supra decimum Cyclum nihil amplius redũda-
re,

re, quam annos trigintatres, quod librariorum vel negligentia, vel temeritate commissum existimare quis facile poterit: decem enim Cyclorum cursus quinque millium trecentorum viginti annorum interuallo necessario perficitur. Vbi autem a S. Augustino eum annorum numerum definitum fuisse teneamus, adhuc quaerero. Opinor vero triginta trium annorum numerum supra integros Cyclos a quopiam forte additum, qui putarit ab orbe condito non ad Christi ortum, sed ad mortem eius esse referendum. nisi forte verum sit quod aliqui asserunt, Nestorianorum consuetudinem fuisse, Christi annos non ab eius ortu, sed ab assumptione in caelum numerandi, quod post ascensionem diuinitatem eius confessi fuerint, non ante. Ego vero quouis sacramento contenderim (quandoquidem neces-

sarium esse ostensum ex praedictis est, Cyclorum initium statim cum caeli motu coepisse currere, & vsque ad natum Christum Cyclos integros omnino numerari oportere) Alfonsi Regis, qui Astronomicas tabulas coposuit, annorum numerum notatum, manifesto corruptum esse; facileque deprehendi à quouis posse. Primus enim Cyclus, 532. annis constat. Secundus, 1064. Tertius, 1596. Quartus, 2128. Quintus, 2660. Sextus, 3192. Septimus, 3724. Octauus, 4256. Nonus, 4788. Decimus, 5320. Undecimus, 5852. Duodecimus, 6384. Praeter hos autem numeros consistere integri Cycli non possunt. Quare numerus Alfonso tributus non 6984. sed 6384. restituendus est. Verum coniecturis frustra niti in re grauiissima, tantaque sententiarum varietate, hominis otio potius abuten-